THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
APR 26 1930
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
N.Y. Public Library 476 Fifth Ave. NEW YORK N.Y.

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

אונזערע טעלעפאן נומערן זענען 6830 / 6831 פריינטי

אונזער אדרעס איז 542 דאנדעס וועסט

VOLUME XVII № 7289 | Thursday, April 24th, 1930 | יום ה׳, כ״ו ניסן, פרשה שמיני, תר״צ. | מאראנטא, דאנערשטאג דער 24־טער אפריל, 1930. | PRICE THREE CENTS

ווארדען פון געפענגעניש ווערט באשולדיגט פון ארעסטאנטען אין מארד

פייער טשיף גיט צו אז אלע 320 ארעסטאנטען וועלכע זענען פארברענט געווארען וואלטען געקענט געראטעוועט ווערען ווען די טירען וואלטען געעפענט געווארען אין צייט. — לעבעדיג געבליבענע סטראשע זיך אפצורעכע־נען מיט׳ן ווארדען. — טראמאס ווערט באגעגענט מיט געשרייען מערדער, ווען ער באווייזט זיך.

95 פארוואונדעטע ארעסטאנטען האלטען ביים שטארבען אין שפיטאל

קאלאמבוס, אהייא, אפריל 23.

„יעדער איינער פון די 320 ארעסטאנטען וועלכע זענען פארברענט געווארען אין גאס, ווייזט אז די געפענגעניש בעאמטע האבען זיך גענומען צייט, אין דער צייט ווען יעדער מאמענט איז טייער געווען, ווייל עס האט זיך געהאנדלעט וועגען מענשליכע לעבענס.

„מיינע פייערלייט האבען אינסטרוקציעס, האט דער טשיף געזאגט, צום אלעם ערשט ראטעווען מענשען, און עס וואלט מיט וועניג געקומערט ווען אלע געבליבענע וועלען פון פייער פארניכטעט, אזוי לאנג ווי איך קען ראטעווען אפילו בלויז איין מענשען״.

אין געפענגעניש האט געהערשט דער גרעסטער כאאס, האט דער פייער טשיף דערצעהלט, עס איז ניט געווען ווער עס איז ארויסגעשיקט געווארען, נאר פון א פארבייגעהער אין גאס, ווייזט אז די געפענגעניש בעאמטע האבען זיך גענומען צייט, אין דער צייט ווען יעדער מאמענט איז טייער געווען, ווייל עס האט זיך געהאנדלעט וועגען מענשליכע לעבענס.

„מיינע פייערלייט האבען אינסטרוקציעס, האט דער טשיף געזאגט, צום אלעם ערשט ראטעווען מענשען, און עס וואלט מיט וועניג געקומערט ווען אלע געבליבענע וועלען פון פייער פארניכטעט, אזוי לאנג ווי איך קען ראטעווען אפילו בלויז איין מענשען״.

אין געפענגעניש האט געהערשט דער גרעסטער כאאס, האט דער פייער טשיף דערצעהלט, עס איז ניט געווען ווער עס איז ארויסגעשיקט געווארען, אבער א גרויסע צאהל ארעסטאנטען האבען געטאן וואונדערבארע ארבייט צו ראטעווען זייערע חברים.

ארעסטאנטען ווילען זיך אפ־רעכענען מיט׳ן ווארדען

אין געפענגעניש וואו אזא טרויעריגער ספעקטאקל האט זיך אפגעשפילט לעגטען מאנטאג ביינאכט, פיהלט זיך א גרויסע אונרוהיגקייט, די געפאנענע רייד דען אפען אז זיי וועלען זיך אפרעכענען מיט ווארדען ע. פ. טראמאס, וועלכען זיי א־באשולדיגען אין דער קאטאסטראפע, די אונרוהיגקייט האט זיך געפיהלט אזוי שטארק, אז די בעאמטע האבען היינט ארויסגערופען נאך סאלדאטען. ווי עס איז דערקלערט געווארען, האבען ארעס־טאנטען פון אנדערע געביידעס געפלאנט אן אויפשטאנד הייגט אין דער פריה. אלע שלעסער זענען געווען פארשטאפט מיט פאפיר, הארץ און „גאס״, מען זאל זיי ניט קענען פארשלאסען, מען האט עס אבער געכאפט אין צייט, און ווען נאך סאלדאטען האבען זיך אין די קאריידארען פון געפענגעניש באוויזען, האבען די פיהרער זיך ווייזט אויס דערשראקען און האבען אויסגעגעבען זייערע פלענער.

ווען ווארדען טראמאס האט זיך היינט אין דער באוויזען אין געפענגעניש, איז ער באנענענט געווארען מיט א געשריי: „מערדער! קום אהער און מיר וועלען דיר ווייזען וואס מיר וועלען טאן מיט דיר״.

אלע ארעסטאנטען זענען גלייך ארייגעפיהרט געווארען אין זייערע סעלס, מען פיהלט אבער אז דער ווארדען וועט ניט גוט אפשניידען אויב ער וועט פארבלייבען אין געפענגנים.

די מעהרסטע ארעסטאנטען זענען אזוי אנגעשראקען אז זיי לאזען ניט ווען זאל זיי פארשליסען אויף ביינאכט, און יעדערס מאל וואס מען פארשליסט זיי מאכען זיי אזעלכע געלייטען אז זיי הערען זיך איבערן נאנצען געפענגעניש.

600 נעגער ארעסטאנטען וועלכע ווערען געהאלטען אין הילצערנע געביידע זענען אויף ביינאכט ניט פארשלאסען געווארען, אויס מורא פאר א פייער ביינאכט.

פיעלע האלטען ביים שטאר־בען

די דאקטוירים האבען היינט באריכטעט, אז פון די פארוואונדעטע ארעסטאנטען געפינען זיך 75 אין א שטארבענדען צושטאנד. 20 זענען אין א קריטישען צושטאנד און עס איז צווייפעלהאפט אויב זיי וועלען בלייבען לעבען. איינינע ארעסטאנטען זענען קראנק געווארען פון לונגען אנצינדונג, צוליעב דעם וואס זיי האבען זיך באטייליגט אין דער רעטונגס ארבייט.

קרובים וועלכע זענען זייט מאנטאג נעשטאנען ביים געפענגעניש האט מען היינט דערלויבט צוצוגעהמען די טויטע קערפערס פון זייערע פריינט. דאס איז געטאן געווארען נאכדעם ווי מען האט ארונטערגענומען פינגער פרינטס פון יעדען טויטען קערפער פאר דערקענונגס צוועקען. אין פאל א וועלכער עס איז טעות איז געמאכט געווארען, ווייל פיעלע פון די אומגעקומענע זענען אזוי צובראנגען אז עס איז אומגעלוך צו דערקענען זיי.

גאווערנאר מאיער י. קופער פון אהייא, נעהמט א גרויסען אנטייל אין דער אונטערזוכונג, פיעלע ארעסטאנטען זענען היינט אויסגעהערט געווארען און כמעט אלע האבען צוגעגעבען אז די וועכטער אין דער ווארדען זענען שולדיג אין דעם וואס אזוי פיעל מענשען זענען אומגעקומען, ווייל די טירען זענען פריהער ניט געעפענט געווארען.

מוטער מערדערין אפ־געפיהרט אין אנשטאלט פאר שוואכזיניגע

נארט בעי, אפריל 23.

אייערין פאסטער, 15 יאר אלט, וועלכע האט דערפארדעט מיט א האק איהר אייגענע מוטער, דערפאר וואס די לעצטע האט זי ניט געלאזען ארומגעהן מיט איהר 17 יאריגען גלייבענען, און וועלכע א דזשורי האט דערקלערהרט ניט ביים זינען, איז היינט אפגעפיהרט געווארען אין אן אנשטאלט פאר שוואכזיניגע אין אריליא.

אייערינ׳ס פאטער, גליבט מען, וועט יעצט זוכען א געלעגענהייט ארויסצוגעהן מען זיין קינד און אנשטאלט.

מוסולמאנער קאנפערענץ אין אינדיע פארערט אז באל־פור דעקלאראציע זאל צוריקגערופען ווערען

קאנפערענץ פארערט אויך אז אונאבהענגיגע רעגירונג זאל עטאבלירט ווערען אין פאלעסטינע, און אלע פארארטיילטע אראבער זאלען באפרייט ווערען, ווייל די אידען זענען שולדיג געווען אין די ראיאטען לעצטען אויגוסט.

לאנדאן, אפריל 23, (איטא).

די היגען צייטונגען, „טיימס״, „טעלעגראף״ און „פאסט״, דרוקען היינט רעזאלוציעס וועלכע זענען אנגענומען געווארען ביי דער אל־אינדישער מוסולמאנער קאנפערענץ פאר פאלעסטינע, וועלכע זענען אריבערגעשיקט געווארען פון דערען די מוסולמאנער אין אינדיע אז די באמבעי צו דער אראבער פאלעסטינער דעלעגאציע אין לאנדאן.

אין דער רעזאלוציע ווערט צווישען אנדערעס געזאגט:

„פאלעסטינע באלאנגט צו דער גאנצער מוסולמאנער וועלט, דעריבער פאלעסטינער איינוואוינער אין איינקלאנג מיט די פרינציפען פון זעלבסט באשטימונג, פריי פון מאנדאטען קאנטראל״.

די קאנפערענץ האט אויך געפארערט אז א געזעץ זאל געשאפען ווערען צו פארבאטען אז לאנד זאל קיינען פארקויפט ווערען, און זאל אריס פון רשות פון אן ארייגעלען פאלעסטינער איינוואוינער.

נאך א רעזאלוציע זאגט:

„נעהמענדיג אין אכט, אז די מוסולמאנער וועלט קען ניט טאלעריירען וועלכע עס איז ענדערונג אינ׳ם סטאטוס קוא פון די הייליגע פלעצער, באטראכט די קאנפערענץ די באשטימונג פון אן אונטערזוכונגס קאמיסיע אין באצוג צו דער כותל מערבי, פאר וועלכער ענגלאנד האט באקומען די סאנקציע פון דער גאנציגען לייג, אלס אויסשליסליך אומגוטיג, געפעהרליך, און איז עמפאטיש געגען דער באשטימונג פון אזא קאמיסיע״.

ניט אכטענדיג וואס די פאלעסטינער אונטערזוכונגס קאמיסיע האט ניט געהאט דעם צוטרויען פון דער מוסולמאנער וועלט, זאגט די קאנפערענץ, דאך האט זי צוגענעבען, אז די הויפט אורזאכען פון די לעצטע אונרוהען אין פאלעסטינע זענען געווען די אידען, וועלכע האבען פראווארירט די אראבער דורך באלייטיגען זייער רעליגיע, דעריבער פארערט די קאנפערענץ, אז אלע אראבער וועלכע זענען פאר׳משפט געווארען פאר אנטייל נעהמען אין די ראיאטען זאלען גלייך באפרייט ווערען.

דער פאלעסטינע טאג וועט געפייערט ווערען איבער גאנץ אינדיע דעם 16־טען מאי. א דעמאנסטראציע וועט געשיקט ווערען נאך אייראפא פאר די פאלעסטינער אראבער.

9 רבנים ארעסטירט פאר ניט וועלען אפלייקענען אז רעליגיע ווערט פאר־פאלגט אין ראטען פארבאנד

לאנדאן, אפריל 23, (איטא).

דער היגער „קראניקל״ מעלדעט פון ווארשא, אז ניין רבנים אין באראקאוו, ראטען־פארבאנד, זענען ארעסטירט געווארען אויף דער באשולדיגונג פון פאר־לוימדונג.

די קלאגע לויטעט, אז די דאזיגע רבנים האבען געמאכט פארלומדעריש באמערקונגען צו סאוועטען בעאמטע ווען די לעצטע האבען פון זיי פארלאנגט זיי זאלען אונטערשרייבען דאקומענטען אין וועלכע עס ווערט אפגעלייקענט אז רעליגיע ווערט פארפאלגט אין ראטען פארבאנד.

די נייעס ווענען דעם ארעסט פון די ניין רבנים איז דערהאלטען געווארען אין וואַרשא פון מאסקווע.

עלף מענשען טויט אין בלוטיגען צו־זאמענשטוים צווישען סאלדאטען און נאציאנאליסטען אין אינדיע

קאלקוטא, אינדיע, אפריל 23.

דער פרידליכער ווידערשטאנד קאמפיין וועלכען גאנדי פיהרט אן פאר אינ׳דיע׳ס אונאבהענגיגקייט, פארוואנדעלט זיך אין א בלוטיגע מלחמה, עלף מענשען זענען היינט געבליבען טויט אין בענגאל אין א שלאכט צווישען נאציאנאליסטען און סאלדאטען.

די היינטיגע שלאכט איז געווען א רעזולטאט פון דעם וואס נאציאנאליסטען זענען לעצטע וואך באפאלען די פאליציי סקלאדען אין שיטאגאנג. עס איז דאן געקומען צו א בלוטיגען צוזאמענשטוים, נייגאל אין א שלאכט צווישען נאציאנאליסטען און סאלדאטען.

די היינטיגע שלאכט איז געווען א רעזולטאט פון דעם וואס נאציאנאליסטען זענען לעצטע וואך באפאלען די פאליציי סקלאדען אין שיטאגאנג. עס איז דאן געקומען צו א בלוטיגען צוזאמענשטוים, נייגאל אין א שלאכט צווישען נאציאנאליסטען און סאלדאטען.

די היינטיגע שלאכט איז געווען א רעזולטאט פון דעם וואס נאציאנאליסטען זענען לעצטע וואך באפאלען די פאליציי סקלאדען אין שיטאגאנג. עס איז דאן געקומען צו א בלוטיגען צוזאמענשטוים, נייגאל אין א שלאכט צווישען נאציאנאליסטען און סאלדאטען.

טאנגס אין האטזארי און פעני, און דערטען איז דער צוזאמענשטוים פארגעקומען.

אויף ווי ווייט עס איז באקאנט זענען, ווי געזאגט, עלף מענשען געפאלען טויט, אבער אז די שלאכטען זענען פארבער אין אויך קלאהר, ווייל א באפעהל איז ארויסגעגעבען געווארען צו שיקען אהין פארשטארקונגס.

ערענסטע צוזאמענשטויסען זענען אויך פארגעקומען אין אנדערע געגענדען און פיעלע ארעסטען זענען געמאכט געווארען.

אין ענגלישער סאלדאט איז היינט געפאלען טויט אין פעשאוואר, אינדיע, ווען עס איז געקומען צו א צוזאמענשטוים צווישען סאלדאטען און נאציאנאליסטען.

פראנקרייך ארבייט גאנץ שנעל

פאריז, אפריל 23.

ערשט מיט א טאג פריהער איז אין לאנדאן אונטערגעשריבען געווארען די ריווי אנטלוואפונגס טריטי, און שוין היינט האט דער פראנצויזישער נייווי דעפארטמענט פארערדינט פלעגער צו בויען א קריעגס־שיף פון 23 טויזענט טאן, אויף וועלכער עס וועלען זיין 8 צוועלף אינטשיגע הארמאטען, און זי וועט פיהרען אויף זיך דריי עראפלאנען. די נייע שיף וועט געהן מיט א שנעלקייט פון 33 נאטס (יום מייל) א שטונדע.

א. ל. פ. פארערט אז נעבורט קאנטראל זאל לענאליזירט ווערען

לאנדאן, אפריל 23.

די אינדעפענדענט לייבאר פארטיי האט ביי דער נעכטיגער זיצונג פון דער פארטיי קאנפערענץ אנגענומען א רעזולוציע, אז רעגירונגס מעדיצינישע כעמטע זאלען אינסטרואירען פרויען וועגען געבורט קאנטראל. אין אנדערע ווערטער מיינט עס, אז געבורט קאנטראל זאל לענאליזירט ווערען, און די רעגירונג זאל אין דעם העלפען.

פיעלע דעלעגאטען ביי דער קאנפערענץ וועלכע זענען דאקטוירעס און געוועזענע בעאמטע, האבען דערקלערט, אז געבורט קאנטראל מוז לענאליזירט ווערען.

לופט־שיף אין וועלכער פרינץ איז געפאהרען פאלט ארונטער

קאירא, אפריל 23.

דער עראפלאן אין וועלכען דער פרינץ אף וויילס איז לעצטענס געפלוגען פון קארטום נאך קאירא, איז היינט ארונטערגעפאלען אין העליפאלים, און צוויי מענשען זענען אומגעקומען.

מעלקאר וועט זיין וויצע־פרע־זידענט

באזעל, אפריל 23, (איטא).

דער פרעזידענט פון דער דייטשער רייכסבאנק, לוטער, האט ענדליך צוגעשטימט צום פארלאנג פון פרעזידענט מעקגארא, אז מעלקאר זאל באשטימט ווערען אלס וויצע־פרעזידענט פון דער אינטערנאציאנאלער באנק.

קו קלוקס קלען אין אנטעריא פארלירט געלעגענהייט צו פיהרען זיין „מארטירער״ מיט פאראד אין געפענגעניש

האמילטאן, אפריל 23.

טשיף אף פאליס קער, פון אוקוויל, אנטעריא, האט היינט ארעסטירט וויליאם א. פהיליפס, דעם קלעניק אין האט איהם אפגעפיהרט אין מילטאנער געפענגעניש איידער די האמילטאנער קלעניקעס האבען צייט געהאט זיך ארומצוקוקען, און פהיליפס איז נעבאך אהן פאראד געגאנגען זיצען.

פהיליפס איז דער קלעניק וועלכער האט אפעלירט צום העכסטען געריכט געגען דער שטראף פון 50 דאלאר, און האט אריינגעבאפט 30 טעג געפענגעניש.

ווי באקאנט איז פהיליפס מיט נאך 75 קלעניקעס באפאלען דאס הויז פון אירמא דזשאנסאן, א נעגער אין אוקוויל, אנטעריא, און האבען פון דארטען ארויסגענומען זיין ווייסע כלה. דריי קלעניקעס זענען פאר דעם פראצעסירט געווארען, צוויי זענען באפרייט געווארען, און פהיליפס איז באשטראפט געווארען מיט 50 דאלאר. דער קלעניק אין האמילטאן איז ניט געווען צופרידען מיט׳ן אורטייל און האט אפעלירט צום העכסטען געריכט אין אנטעריא, עדרווארטענדיג אז דארטען וועט דער קלען ריינגעוואשען ווערען, ווייל דאס איז ניט געווען קיין פראצעס פון א פערזאן, נאר פון גאנצען קלען אין אנטעריא.

דער אטווירני דזשענעראל איז אויך ניט געווען צופרידען מיט׳ן אורטייל, און האט אפעלירט געגען דער צו קליינער שטראף, מיט׳ן רעזולטאט אז דער אפעלאציאן הויף, דעם קלעניק, און האט איהם דעם אורטייל פון דעם מערזשיסטריים, און האט באשטראפט פהיליפס׳ן מיט 3 חדשים געפענגעניש.

דער דאזיגער אורטייל איז געווען א שטארקער קלאפ פאר׳ן קלען, און עס איז געפלאגט געווארען אן אפעלאציע צום סופרים קאורט פון קענעדע, אבער נאכדעם ווי דער קלען האט איבערגעלייענט דעם אורטייל פון סער ווייליאם מיולאק, וואס איז געווען א פאראדאנט פון דעם

רעדאקטאר פון ארא־! כישער צייטונג פארמשפט

ירושלים, אפריל 23, (איטא).

איקראם זיטאר, דער רעדאקטאר פון דער אראבישער צייטונג „מעראס־על־שארק״, איז פארארטיילט געווארען צו 12 טעג געפענגעניש, א געלט־שטראף פון 25 דאלאר, און ארויסגעשיקט ווערען אויף א יאר נאך שכם פאר האלטען אן אויפהעצענדע רעדע אין דעם טאג פון נעבי מוסא.

קאמוניסטען פאר׳משפט

תל אביב, אפריל 23, (איטא).

די קאמוניסטין חנה סוקעניק איז פאר׳משפט געווארען צו צוויי חדשים געפענגעניש, און דערנאך ארויסגעשיקט צו ווערען פון לאנד פאר האבען ביי זיך רעוואלוציאנערע ליטעראטור.

אידען ליידען פון פארפלייצונג

טשערנאוויץ, אפריל 23, (איטא).

די דערפער פלאעשט און וואשקא־וויץ זענען פארפלייצט געווארען ווען דער טייך טשערטאש איז ארויס פון די ברעגען.

די מעהרהייט פון די וועלכע האבען געליטען פון דער פארפלייצונג זענען אידען. דער געלטליכער שאדען איז זעהר גרויס.

זונטאג

דעם 27־טן אפריל

וועט זיך אין „זשורנאל״ אנהויבען צו דרוקען דער נייער ראמאן

וואל סטריט

— פון —

מארק סארדעל

א ראמאן וואס איר וועט לייענען מיט דער גרעסטער שפאנונג.

אראבער דעלעגאציע אין לאנדאן וועט ניט פארהאנדלען מיט ציוניסטן, ווייל זי אנערקענט ניט דעם ציוניזם

ירושלים, אפריל 23, (איטא).

די אראבער צייטונג „על־דזשיעמא״ איז היינט ארויסגעקומען מיט א דערקלערונג, אז די אראבער דעלעגאציע אין לאנדאן וועט ניט צושטימען צו פארהאנדלען מיט די ציוניסטישע פיהרער, ווייל די אראבער אנערקענען ניט דאס רעכט פון די ציוניסטען אויף פאלעסטינע, און דורך פארהאנדלען מיט די ציוניסטען וואלטען די אראבער צוגעגעבען אז זיי אנערקענען די ציוניסטישע רעכט אין לאנד.

דער רמלה׳ער שעיק אל פארוקי איז פאר׳משפט געווארען איינצווליינען 500 דאלאר אז ער וועט זיך אין דער צוקונפט אויספיהרען גוט, דאס איז ער באשטראפט געווארען פאר ארויסלאזען א פאמפלעט געגען דער רעגירונג.

אין יפו׳ער פארט איז געכטען ארעס־טירט געווארען אן אראבער אימיגראנט פון בראזיליען. ביי דעם ארעסטירטען האט מען געפונען דריי רעוואלווערען מיט 300 קוילען.

אידען וועלכע האבען באזוכט חברון מעלדען, אז די אראבער האבען פאר־וואנדעלט צוויי בתי מדרשים וועלכע גע־פינען זיך ארום דער פוט־באל פעלד, אין בית הכסא׳ס. אלע אידישע הייזער וועל־כע זענען פארבלובען אין חברון נאכ׳ן פאגראם זענען צוראבירט געווארען, ניט אבטענדיג וואס זיי זענען געווען פאר־דיגעלט.

שמאראקדערוועהלטאלס פרעזידענט פון ציוניסטישער ארגאניזאציע אויף דר. לעאן רייכ׳ס פלאץ

לעמבערג, אפריל 23, (איטא).

די קאנפערענץ פון דער ציוניסטי־שער פעדעראציע האט זיך דא היינט פארענדיגט דערמיט וואס שמאראק איז דערוועהלט אלס פרעזידענט. ער איז פון דער שרייבער פארטיי און פארנעהמט דאס פלאץ פון דעם פארשטארבענעם דר. לעאן רייך.

דריי וויצע־פרעזידענטען זענען דער־וועהלט געווארען, ראזמארין, סאמער־שטיין און דר. לוסטיג.

די נייע דערוועהלטע עקזעקוטיווע באשטעהט פון 12. אין דער עקזעקו־טיווע זענען אריין 4 רעוויזיאניסטען און 4 פון דער אפאזיציע.

נאך די וואהלען האבען זיך פאר־שפרייט קלאגען אז די אפאזיציע וועט פארלאזען די ציוניסטישע ארגאניזאציע פון מזרח גאליציע און וועט זיך אנשלי־סען אין דער ציוניסטישער פעדעראציע פון צענטראל פוילען.

די היגע העברייאישע שרייבער האבען היינט ארגאניזירט א ספעציעלען ליטעראריישען צירקל, זיי פארבלייבען אבער אויך מיטגלידער פון אלגעמיינעם שרייבער פאראיין.

עס איז היינט געשטארבען דער סטריבער רבי, אלטער זב חורוויטש, אין 74 יאר.